

Na temelju članka 21. stavka 2. Zakona o zaštiti od požara (NN 92/10, 114/22), članka 2. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara (NN 116/11) i članka 61. Statuta Centra za pružanje usluga u zajednici Mali dom (dalje u tekstu: Centar), ravnateljica Centra uz suglasnost Upravnog vijeća, donosi dana 14. srpnja 2026. godine sljedeći:

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom o zaštiti od požara (u daljnjem tekstu: Pravilnik) Centar za pružanje usluga u zajednici Mali dom (u daljnjem tekstu: Centar), polazeći od vlastitih uvjeta i potreba, sukladno propisima o zaštiti od požara, uređuje mjere i poslove u vezi provedbe i unapređenja zaštite od požara unutar Centra.

Članak 2.

Ovim Pravilnikom osobito se utvrđuju:

- temeljne odredbe u svezi provedbe i unapređenja zaštite od požara,
- naziv radnog mjesta i stručna sprema osoba zaduženih za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara,
- obaveze i odgovornosti vezane uz provedbu mjera zaštite od požara,
- obaveze i odgovornosti osoba s posebnim ovlastima i odgovornostima u provedbi mjera zaštite od požara,
- način obavljanja unutarnje kontrole provedbe mjera zaštite od požara, te ovlaštenja, obaveze i odgovornosti za obavljanje unutarnje kontrole,
- način upoznavanja radnika s opasnostima i općim mjerama zaštite od požara na radnom mjestu prilikom stupanja na rad ili promjene radnog mjesta, odnosno prije obavljanja određenih radova i radnji od strane drugih osoba, te vođenje evidencije o tome,
- način osposobljavanja radnika za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara, periodične provjere znanja i vođenje evidencije o tome,
- način osposobljavanja radnika za rad na radnim mjestima s povećanim opasnostima za nastanak i moguće posljedice od požara ili tehnološke eksplozije, prije stupanja na rad, periodične provjere znanja i vođenje evidencije o tome,
- službe i osobe zadužene za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara s opisom zaduženja,
- službe i osobe zadužene za održavanje u ispravnom stanju sustave za upravljanje i nadziranje sigurnog odvijanja tehnološkog procesa te drugih instalacija i uređaja čija neispravnost može prouzročiti požar i tehnološku eksploziju,
- službe i osobe zadužene za razradu postupaka i preuzimanje odgovarajućih organizacijskih i tehničkih mjera zaštite od požara u slučajevima privremenog povećanog požarnog rizika,
- kretanje i ponašanje na prostoru ugroženom od požara ili tehnoloških eksplozija,
- ustrojstvo motrenja, javljanja i uzbunjivanja o opasnosti od požara,
- mjere zabrane i ograničenja iz zaštite od požara te prostorije i prostori na koje se one odnose,

- postupak radnika u slučaju nastanka požara,
- druge mjere zaštite od požara sukladno vlastitim planovima i potrebama.

Članak 3.

Zaštita od požara obuhvaća usklađeni sustav mjera i radnji normativne, organizacijske, tehničko-tehnološke i obrazovne naravi u cilju uklanjanja uzroka požara, sprečavanja nastajanja i širenja požara, te gašenja požara.

MJERE ZAŠTITE OD POŽARA KOJIMA SE OTKLANJA ILI SMANJUJE OPASNOST OD NASTAJANJA POŽARA

Osnovne mjere zaštite od požara

Članak 4.

Pod osnovnim mjerama zaštite od požara smatraju se građevinske mjere zaštite od požara, mjere zaštite od požara na električnim uređajima i instalacijama, mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama, te mjere zaštite od požara na instalacijama ventilacije i grijanja, te drugim uređajima na kojima može doći do nastajanja i širenja požara.

Građevinske mjere zaštite od požara

Članak 5.

Pod građevinskim mjerama zaštite od požara smatra se svaka građevinska aktivnost prilikom adaptacije i / ili rekonstrukcije ili gradnje čiji je cilj:

- zaštita radnika koji se nalaze u građevini i građevinskim dijelovima,
- zaštite drugih osoba koje se nalaze u njihovoj neposrednoj blizini,
- sprečavanje širenja požara – lokaliziranje (prvenstveno izvan područja građevine i njenih dijelova),
- očuvanje vrijednosti i dobara u građevini i građevinskim dijelovima,
- očuvanje same građevine i njezinih dijelova.

Članak 6.

Građevinske mjere zaštite od požara potrebno je provoditi prilikom adaptacije i/ili rekonstrukcije ili gradnje nove građevine ili dijela građevine.

Građevinske mjere zaštite od požara sastoje se i od pregleda postojećeg stanja građevine i njenih dijelova, materijala i konstrukcije u određenim rokovima, te izvođenja građevinskih radova po dokumentaciji za koju je dana suglasnost. Građevinske konstrukcije se pregledavaju radi utvrđivanja stanja otpornosti protiv požara.

Izlaz i izlazni putovi

Članak 7.

Cjelokupni prostor na stazama, hodnicima i stubištima i drugim evakuacijskim putovima mora uvijek biti slobodan i ne zakrčen.

Nagazna površina na izlazima i izlaznim putovima ne smije imati nikakva mehanička oštećenja, napuknuća, te ne smije biti neravna niti imati nagle promjene visina.

Podne obloge, tepisi, tepisoni kao i mobilni prekrivači moraju biti izrađeni od samogasivog materijala i dobro pričvršćeni na podlogu. Oštećeni dijelovi podnih obloga moraju se u cijelosti zamijeniti.

Članak 8.

Na izlazima i izlaznim putovima namijenjenim za evakuaciju smjer izlaza mora biti vidljivo označen natpisom i strelicom tako da je vidljiv i danju i noću.

Članak 9.

Putovi evakuacije moraju biti izvedeni i smješteni tako da neovisno vode na sigurno mjesto da se osobama koje se evakuiraju i sudjeluju u evakuaciji omogući odmicanje od građevine, te brzo i sigurno napuštanje tog prostora.

Dužina puta evakuacije može se odrediti i računski, koristeći pri tome horizontalnu brzinu kretanja osoba i vrijeme koje se smatra dovoljnim za udaljavanje do sigurnog prostora, te otpornost konstrukcije na požar.

Vrata na putovima evakuacije moraju biti izvedena tako da se otvaraju u smjeru evakuacije. Ta vrata moraju biti zakretana i izvedena od negorivog materijala.

Rukohvati i ograde na stepeništu moraju biti stabilno pričvršćeni za konstrukciju građevine.

Otvori u zidovima

Članak 10.

Sva vrata u građevini ili građevinskom dijelu moraju se lako zatvarati i otvarati.

Ako su vrata ostakljena, staklo ne smije biti napuknuto ili razbijeno.

Vrata između požarnih sektora moraju imati vatrootpornost, ovisno o požarnom opterećenju u tim požarnim sektorima.

Članak 11.

Svi prozori predviđeni za otvaranje moraju se lako otvarati i zatvarati s poda.

Prozori kao nadsvjetla mogu se postavljati u pregradnim zidovima samo unutar požarnog sektora.

Prozorska stakla ne smiju biti napuknuta ili razbijena.

Zidovi, stupovi i stropovi

Članak 12.

Sve preinake na nosivim zidovima mogu se obavljati samo na temelju dobivene suglasnosti na tehničku dokumentaciju od strane Inspekcije za zaštitu od požara nadležne policijske uprave i to kada se radi o rekonstrukciji postojeće ili gradnji nove građevine za koju je potrebna građevinska dozvola.

Oštećenje na zidovima (pukotine, otpadanje) potrebno je popraviti. Popravak je potrebno izvršiti materijalom istih protupožarnih karakteristika kao i prijašnji.

U blizini zidova od gorivog materijala ne smiju se postavljati naprave za zagrijavanje niti drugi izvori topline.

Članak 13.

Zaštitni premazi (boje) trebaju se obnavljati ako su se počeli ljuštiti ili otpadati. Premazi se ne smiju stavljati na stare premaze već se površina mora najprije očistiti.

Vizualni pregled zidova, s ciljem uočavanja mogućih oštećenja, mora se obavljati najmanje jedanput u dvanaest mjeseci, požarnih zidova najmanje jedanput u šest mjeseci, a mjesta prolaza instalacija kroz požarne zidove najmanje svaka tri mjeseca.

Vizualni pregled provodi stručnjak zaštite na radu i po potrebi o istom sastavlja zapisnik.

Članak 14.

Kod stropnih konstrukcija koje imaju veću otpornost na požar (namjena im je sprečavanje širenja požara po vertikali) ne smiju se ostavljati nezaštićeni otvori. U takvom slučaju svi međuprostori se moraju brtviti negorivim vatrootpornim materijalom.

Zaštitne obloge i premazi moraju cijelom površinom prekrivati strop, ne smiju imati oštećenja, pukotine i biti odvojeni od stropne površine.

Sve stropove odnosno međukatne konstrukcije treba pregledavati najmanje jednom u dvanaest mjeseci, a obloge kod stropova međukatnih konstrukcija čija je svrha sprečavanje širenja požara po vertikali, najmanje svakih šest mjeseci.

Vizualni pregled provodi stručnjak zaštite na radu i po potrebi o istom sastavlja zapisnik.

Članak 15.

U prostorijama gdje može doći do razlijevanja zapaljivih tekućina ne smiju se postavljati podne obloge od gorivog materijala, a pod mora biti nepropustan, bez pukotina i oštećenja.

Svi podovi bez obzira na kakvu su međukatnu konstrukciju postavljeni ne smiju imati nezaštićene otvore. Svaki otvor ili oštećenje u podu radi izvođenja bilo kakvih radova mora se odmah dovesti u prijašnje stanje. Otvori za provođenje instalacija moraju biti zabrtvljeni vatrootpornim materijalom na granicama požarnog sektora.

Pregled podova potrebno je obavljati najmanje jedanput u dvanaest mjeseci, a podnih obloga i eventualnih otvora najmanje jedanput u šest mjeseci.

Vizualni pregled provodi stručnjak zaštite na radu i po potrebi o istom sastavlja zapisnik.

Pokrovi i krovišta

Članak 16.

Pri izgradnji krovišta potrebno je pridržavati se sljedećeg:

- izbjegavati krovišta sa tavanskim prostorom, a također i sve krovne konstrukcije sa šupljinama,
- gorive materijale na krovištu potrebno je koristiti u minimalnim količinama,
- krovište treba pratiti požarni sektor tako da se njime ne može proširiti požar iz jednog sektora u drugi. Zbog toga je potrebno na granicama požarnih sektora izvesti produžetke zidova iznad krovišta najmanje 50 cm, ili sa obje strane granice požarnih sektora izvesti potpuno negoriv dio krovišta širine 2 x 50 cm,
- konstrukcija krovišta treba imati optimalnu otpornost protiv požara, a najmanje 30 minuta što se kod neotpornih konstrukcija postiže protupožarnim premazima.

Članak 17.

Krovni pokrivač ne smije imati mehanička oštećenja.

Ako je krovište izvedeno s određenim stupnjem otpornosti protiv požara, nosive krovne konstrukcije i pokrivači ne smiju se popravljati s gorivim materijalom. Ako se upotrebljava izolacijska masa u vrućem stanju, topljenje mase ne smije se obavljati na krovnom prostoru, već se mora dopremiti na krovište u zatvorenim posudama.

Na sve dijelove krovišta treba biti omogućen pristup barem jednim metalnim penjalicama.

Dimnjaci

Članak 18.

Vratašca dimnjaka moraju se izvesti iz čvrstog i negorivog materijala, s okovima koji moraju biti dobro pripasani otvoru i bez mogućeg propuštanja dima.

Vratašca se stavljaju u pravilu u podrum i tavan. Ne smiju biti u skladišnim prostorijama, spremištima, garažama ili u prostoru za smještaj lakozapaljivih tvari.

Pristup do vratašca mora biti uvijek slobodan.

Zidovi zidanih dimnjaka u tavanskim prostorijama ili potkrovlju i iznad njega moraju biti bez oštećenja (pukotina).

Pregled ispravnosti dimnjaka treba obaviti prije početka loženja i nakon završetka sezone loženja.

Čišćenje i kontrolu dimnjaka obavlja ovlašteni dimnjačar u skladu s Odlukom o dimnjačarskoj službi ili u skladu s odredbama drugog akta donesenog po tijelu lokalne uprave.

Nadzor nad radom ovlaštenog dimnjačara provodi radnik raspoređen na poslovima kućni majstor/voza/kotlovničar.

Prometnice i prilazi

Članak 19.

Pristupne ceste i požarni putovi moraju biti stalno održavani glede sposobnosti za promet vozila tako:

- da se čiste od snijega,
- da se na njima ne obavljaju nikakvi građevinski radovi (prekop) dok nije osiguran drugi pristup do građevina (zaobilaznica, premoštenje preko prekopa i sl.),
- da nisu zakrčeni vozilima,
- da su opskrbljeni odgovarajućom signalizacijom i znakovima.

Potrebno je osigurati da je na slobodnom prostoru oko građevina omogućen pristup nadzemnim i podzemnim hidrantima.

Mjere zaštite od požara na električnim instalacijama i uređajima

Članak 20.

U glavnom razvodnom ormaru, kao i u razvodnim ormarićima u pojedinim prostorijama, moraju biti postavljene jednopolne sheme električnih instalacija sa svim potrebnim podacima.

Članak 21.

Za isključenje električne energije nakon završenog rada ili u slučaju hitne potrebe moraju na odgovarajućim mjestima biti izvedene sklopke koje trebaju biti postavljene izvan zone opasnosti od požara i eksplozija.

Članak 22.

Zabranjeno je upotrebljavati krpane, neispravne ili predimenzionirane osigurače kao i postavljati provizorne električne instalacije.

Topljivi osigurači i automatske sklopke moraju biti tako dimenzionirani da se vodovi ne mogu pregrijavati.

Pokraj svakog osigurača ili sklopke mora biti postavljena oznaka kojem strujnom krugu pripada isti.

Izmjenu električnih osigurača ili druge poslove na električnim instalacijama i uređajima mogu obavljati samo zaduženi i ovlašteni radnici održavanja - električari.

Zamjena osigurača mora se obavljati samo originalnim dijelovima.

Članak 23.

Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama gdje su postavljeni.

Prostor oko razvodnih ormara mora uvijek biti slobodan. Razvodni ormari moraju biti zaključani tako da se onemogućí pristup neovlaštenim osobama.

Ključevi razvodnih ormara moraju se nalaziti kod dežurnog električara, odnosno na za to određenom mjestu u prostoru održavanja.

Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni da pri isključenju električne energije ostanu uključena trošila za nužnu rasvjetu. Prilikom nestanka napona iz mreže, ta se trošila trebaju automatski napajati iz pomoćnog izvora ugrađenog u samom trošilu.

Članak 24.

Sklopke u razvodnim ormarima moraju biti tako izvedene da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama, te moraju odgovarati glede njihove namjene.

U pojedinim prostorijama moraju se u ormare postavljati sklopke koje isključuju cjelokupnu instalaciju osim općeg i sigurnosnog osvjetljenja.

Na sklopkama moraju biti jasno označeni položaji isključeno – uključeno s time da taj položaj označava i signalna žaruljica.

Članak 25.

Električne instalacije i trošila moraju biti tako izvedeni i održavani da mjesta gdje se koriste ne predstavljaju opasnost od požara.

Električne instalacije i uređaji moraju se stalno održavati sukladno važećim propisima i odredbama propisa za određene električne uređaje i instalacije, te periodički ispitivati u skladu s važećim propisom od strane vanjske ovlaštene ustanove ili trgovačkog društva.

Stručnjak zaštite na radu organizira i nadzire ispitivanje električnih instalacija od strane vanjske ovlaštene ustanove ili trgovačkog društva uz pomoć radnika raspoređenih na poslove kućni majstor/vozač/kotlovničar.

Mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama

Članak 26.

Gromobranska instalacija mora biti izvedena, održavana i postavljena tako da se spriječi svaka mogućnost nastanka požara zbog atmosferskog pražnjenja.

O gromobranskoj instalaciji mora postojati tehnička dokumentacija, te se o istoj mora voditi i reviziona knjiga gromobranske instalacije.

Članak 27.

Pregled gromobranskih instalacija tijekom uporabe mora se obavljati:

- poslije svakog popravka,
- nakon svakog udara groma u građevinu ili instalaciju,

- u redovitim periodičkim razmacima, ovisno o razini zaštite od djelovanja munje na građevinski objekt.

Periodički pregled gromobranske instalacije provodi se sukladno važećem propisu od strane vanjske ovlaštene ustanove ili trgovačkog društva.

Stručnjak zaštite na radu organizira i nadzire ispitivanje gromobranske instalacije od strane vanjske ovlaštene ustanove ili trgovačkog društva uz pomoć radnika raspoređenih na poslove kućni majstor/vozač/kotlovničar.

Mjere zaštite od požara na uređajima i instalacijama ventilacije i grijanja

Članak 28.

Svi uređaji i instalacije ventilacije i grijanja moraju biti izvedeni i održavani tako da ne postoji opasnost od nastanka požara.

Zagrijavanje poslovnih i drugih pomoćnih prostorija treba provoditi radijatorima centralnog grijanja ili certificiranim uređajima i aparatima za zagrijavanje prostorija.

Članak 29.

U protupožarnim zidovima kroz koje prolaze ventilacijski ili klimatizacijski kanali moraju se ugraditi protupožarne zaklopke odgovarajuće vatrootpornosti.

Protupožarne zaklopke koje se ugrađuju u ventilacijske sustave moraju se redovno održavati, a najmanje dva puta godišnje ispitati na funkcionalnost od strane ovlaštene osobe.

Protupožarne zaklopke potrebno je periodički ispitivati sukladno važećim propisima od strane vanjske ovlaštene ustanove ili trgovačkog društva.

Stručnjak zaštite na radu organizira i nadzire ispitivanje protupožarnih zaklopki od strane vanjske ovlaštene ustanove ili trgovačkog društva uz pomoć radnika raspoređenih na poslove kućni majstor/vozač/kotlovničar.

OSTALE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Mjere zaštite od požara kod korištenja uređaja za zamjensko ili dodatno zagrijavanje i korištenje električnih kuhala u radnim i pomoćnim prostorijama

Članak 30.

Električni uređaji za grijanje i kuhala moraju biti certificirani.

Zabranjena je uporaba električnih uređaja za zagrijavanje i električnih kuhala s otvorenom žarnom niti.

Električna kuhala moraju biti postavljena na podlogu od negorivog i termoizolacijskog materijala dimenzije najmanje 5 cm izvan tlocrtno površine kuhala.

Udaljenost kuhala od gorivih materijala (zastori, namještaji sl.) mora iznositi u vertikalnom i horizontalnom smjeru najmanje 0,5 m.

Mjere zaštite od požara kod skladištenja, manipulacije i uporabe zapaljivih tekućina

Članak 31.

Skladištenje, manipulacija i uporaba zapaljivih tekućina u prostorima Centra mora se izvoditi u skladu s važećim zakonskim i podzakonskim propisima.

U prostorima u kojima se drže ili koriste zapaljive ili eksplozivne tekućine i plinovi, drugi lako zapaljivi materijali ili se stvara eksplozivna atmosfera (priručna skladišta zapaljivih i

eksplozivnih tvari, skladišta ambalaže, prostori u kojima se peru predmeti sa zapaljivim tekućinama) zabranjeno je pušenje, uporaba otvorenog plamena, alata koji iskre, te držanje i smještaj tvari koje su sklone samozapaljenju.

U prostorijama u kojima se pri radu rabe spomenute tvari, iste se mogu držati i propisanim posudama i u količinama potrebnim za dnevnu uporabu.

Zapaljive tekućine i plinovi ne smiju se bacati ili ispuštati u odvodnu kanalizacijsku mrežu.

Otpadni materijal (papir, smeće i sl.) mora se nakon završenog čišćenja iznijeti iz radnih i ostalih prostorija na za to određeno mjesto.

Održavanje opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara

Članak 32.

U prostorima i prostorijama koje koristi Centar postavljena su slijedeća sredstva za dojavu i gašenje požara:

- sustav automatske vatrodojave (lokacije Matka Baštijana 1d, Huga Badalića 23a, paviljon 34 a – Zagrebački velesajam),
- stabilni sustav za gašenje požara – sprinkler (lokacija Matka Baštijana 1d)
- unutarnja hidrantska mreža (lokacije Matka Baštijana 1d, Huga Badalića 23a, paviljon 34 a – Zagrebački velesajam),
- vatrogasni aparati u svim građevinama i prostorima.

Vatrogasni aparati

Članak 33.

Održavanje vatrogasnih aparata obuhvaća redovni pregled i periodički servis.

O pravodobnom ispitivanju i označavanju vatrogasnih aparata skrbi stručnjak zaštite na radu.

Članak 34.

Redovni pregled vatrogasnih aparata obavlja stručnjak zaštite na rad i to najmanje jedanput u tri mjeseca u prostorijama u kojima nema korozivne atmosfere.

O izvršenom redovnom pregledu vatrogasnih aparata stručnjak zaštite na radu sastavlja zapisnik i pohranjuje ga u arhivu.

U slučaju utvrđenih nedostataka na vatrogasnim aparatima stručnjak zaštite na radu dužan je isti otkloniti putem ovlaštene fizičke ili pravne osobe, odnosno pokrenuti postupak za nabavu novog vatrogasnog aparata ukoliko se utvrđeni nedostaci ne mogu otkloniti.

Članak 35.

Periodički servis vatrogasnih aparata obavlja se najmanje jednom u dvanaest mjeseci.

Vatrogasne aparate potrebno je periodički servisirati sukladno važećim propisima od strane vanjske ovlaštene ustanove ili trgovačkog društva.

Stručnjak zaštite na radu organizira i nadzire periodički servis vatrogasnih aparata.

Sustav za dojavu požara

Članak 36.

Sustav za dojavu požara ispituje se najmanje jednom godišnje od strane ovlaštene ustanove ili trgovačkog društva.

Provjera ispravnosti sustava za dojavu požara provjerava se dva puta godišnje u pravilnim vremenskim intervalima od strane vanjske ovlaštene ustanove ili trgovačkog društva.

Stručnjak zaštite na radu organizira i nadzire ispitivanje sustava za dojavu požara od strane vanjske ovlaštene ustanove ili trgovačkog društva uz pomoć radnika raspoređenih na poslove kućni majstor/vozač/kotlovničar.

Sustav za gašenje požara

Članak 37.

Sustav za gašenje požara ispituje se najmanje jednom godišnje od strane ovlaštene ustanove ili trgovačkog društva.

Stručnjak zaštite na radu organizira i nadzire ispitivanje sustava za gašenje požara od strane vanjske ovlaštene ustanove ili trgovačkog društva uz pomoć radnika raspoređenih na poslove kućni majstor/vozač/kotlovničar.

USTROJSTVO I NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 38.

Stručnjak zaštite na radu organizira i provodi nadzor nad poslovima iz područja zaštite od požara i zaštite od tehnoloških eksplozija na svim građevinama, građevinskim dijelovima i prostoru u vlasništvu, zakupu ili korištenju Centra, te na svim radnim mjestima.

U cilju unapređivanja stanja zaštite od požara te povećanje sigurnosti radnike i imovine Centra stručnjak zaštite na radu savjetuje poslodavca glede potrebnih financijskih ulaganja radi provedbe mjera zaštite od požara propisanih zakonom, podzakonskim aktima, prihvaćenim pravilima tehničke prakse.

Članak 39.

Poslove radnika odgovornog za poslove zaštite od požara u Centru obavlja stručnjak zaštite na radu. Stručnjak zaštite na radu mora imati položen stručni ispit iz područja zaštite od požara ovisno o kategoriji požarne ugroženosti Centra.

Stručnjak zaštite na radu organizira i obavlja poslove u vezi provedbe mjera zaštite od požara, te poslove unutarnjeg nadzora glede provedbe mjera zaštite od požara.

Stručnjak zaštite na radu surađuje sa drugim trgovačkim društvima, znanstvenim institucijama, profesionalnom vatrogasnom postrojbom i nadležnom inspekcijom zaštite od požara ovlaštene policijske uprave radi poboljšanja stanja zaštite od požara u Centru.

Članak 40.

Kada stručnjak zaštite na radu utvrdi da radne i pomoćne prostorije Centra ne zadovoljavaju sigurnosne uvjete za daljnji rad dužan je o tome pismeno izvijestiti poslodavca.

Svaki radnik Centra dužan je sam ili preko svog neposrednog rukovoditelja prijaviti stručnjaku zaštite na radu svaki veći poremećaj ili uočenu opasnost od požara ili eksplozije.

Članak 41.

Stručnjak zaštite na radu u području zaštite od požara naročito:

- provodi kontrolu primjene propisa iz područja zaštite od požara na projektu za izgradnju i rekonstrukciju postojećih građevina i procesa,
- provodi kontrolu provedbe internih pravilnika i općih akata te uputa iz područja zaštite od požara,

- provodi kontrolu osposobljenosti i uvježbanosti radnika u rukovanju sredstvima za gašenje požara,
- provodi kontrolu izvršenih rekonstrukcija ili adaptacija na građevinama glede provođenja mjera zaštite od požara,
- daje mišljenje o opremi i sredstvima za dojavu i gašenje požara koja se nabavlja za potrebe Centra,
- provodi kontrolu provođenja mjera zaštite od požara na mjestima rada prilikom obavljanja svakog posla, te druge kontrole glede zaštite od požara, a koje ovise o specifičnosti tehnologije Centra,
- prati primjenu propisa i normi iz područja zaštite od požara te sudjeluje u izradi općih akata Centra,
- izrađuje upute za rad na siguran način i druge akte iz područja zaštite od požara,
- nadzire da su sredstva i oprema za zaštitu od požara u ispravnom stanju, te o svrsishodnoj uporabi opreme i sredstava za gašenje požara, te o upoznavanju radnika s opasnostima od požara na njihovim radnim mjestima,
- sudjeluje u izradi programa osposobljavanja i obuke radnika za rukovanje opremom i sredstvima za gašenje požara, organizira i vodi osposobljavanje i obuku, te vodi evidenciju o tome;
- organizira periodički pregled vatrogasnih aparata,
- vodi evidenciju o periodičkom ispitivanju sustava i opreme za zaštitu od požara,
- vodi brigu o razmještanju odgovarajuće opreme i sredstava za gašenje na pojedinim mjestima rada u Centru.

Članak 42.

Pri obavljanju unutarnje kontrole nad provedbom mjera zaštite od požara stručnjak zaštite na radu ima sljedeća ovlaštenja:

- udaljiti radnika s mjesta rada ako svojim postupkom neposredno ugrožava sigurnost radnika i imovine, o čemu je dužan odmah izvijestiti neposrednog rukovoditelja ili poslodavca,
- narediti prekid obavljanja svakog posla ili radnje kojom se neposredno ugrožava sigurnost imovine ili život i zdravlje radnika,
- po potrebi obaviti provjeru znanja radnika glede rukovanja sa aparatima i opremom za gašenje, a onog koji pokaže nepoznavanje uputiti na dodatnu obuku,
- neprovođenje propisanih mjera zaštite od požara prijaviti poslodavcu.

OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA IZ ZAŠTITE OD POŽARA I UPOZNAVANJE S OPASNOSTIMA

Osposobljavanje radnika

Članak 43.

Svaki radnik Centra, mora proći osnovno osposobljavanje iz područja zaštite od požara na način i po programu utvrđenom Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (NN 61/94., 106/99., 125/19.).

Osposobljavanje radnika provodi stručnjak zaštite na radu ili se može povjeriti pravnoj osobi koja ispunjava uvjete za osposobljavanje radnika i koja ima suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje tih poslova.

Upoznavanje radnika s opasnostima na mjestu rada

Članak 44.

Svako radnik koji se zapošljava u Centru, stručnjak zaštite na radu dužan je upoznati s opasnostima glede nastanka požara i eksplozija unutar Centra i njegove buduće radne okoline te o poduzimanju mjera zaštite od požara ili eksplozije.

OBVEZE POSLODAVCA, RUKOVODITELJA I DRUGIH RADNIKA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA I ODGOVORNOSTI ZBOG NEPRIMJENU PROPISANIH ILI NAREĐENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 45.

Poslodavac obavlja i organizira provođenje sljedećih mjera zaštite od požara:

- donosi Pravilnik o zaštiti od požara Centra,
- donosi odluke u vezi sa zaštitom od požara u Centru,
- imenuje radnika odgovornog za poslove zaštite od požara,
- osigurava uvjete za rad radnika odgovornog za poslove zaštite od požara i pomoć drugog stručnog osoblja, kao i potrebnu opremu,
- osigurava financijska sredstva za provedbu mjera zaštite od požara,
- imenuje odgovorne radnike za evakuaciju i spašavanje unutar Centra,
- provodi rješenja inspektora za zaštitu od požara i donosi potrebne odluke za otklanjanje nedostataka,

Poslodavac je odgovoran za organiziranje i provedbu zaštite od požara u radnim i pomoćnim prostorima i prostorijama Centra.

Članak 46.

Stručnjak zaštite na radu obavlja i organizira provođenje sljedećih mjera zaštite od požara:

- izrađuje i predlaže donošenje Pravilnika o zaštiti od požara poslodavcu,
- provodi odluke poslodavca iz područja zaštite od požara,
- nadzire provođenje mjera za poboljšavanje zaštite od požara,
- nadzire da su sredstva i oprema za gašenje požara u ispravnom stanju, na za to određenim mjestima, te da se ne otuđuju,
- u slučaju požara poduzima potrebne mjere na lokaciji požara s ciljem lokalizacije požara,
- izvještava poslodavca o nastalim požarima pisanim putem, analizira uzroke, te predlaže mjere za sprečavanje nastanka požara,
- dužan je upoznati radnika s opasnostima od požara i eksplozije te mjerama zaštite na mjestu rada radnika,
- ako za vrijeme rada utvrdi da postoji izravna opasnost za nastanak ili širenje požara ili se radne operacije izvode na način suprotan pravilima zaštite od požara, prekinut će takav rad i obavijestiti o tome neposrednog rukovoditelja organizacijske jedinice u kojoj je rad prekinut, te izdati nalog za sanaciju potencijalne opasnosti,
- surađuje u izradi plana evakuacije,
- provodi osposobljavanje radnika odgovornih za evakuaciju i spašavanje,
- na osnovi plana evakuacije i spašavanja osigurava provedbu praktičnih vježbi jednom u dvije godine,

- koordinira procesom evakuacije i spašavanja za slučaj požara,
- u slučaju neizvršavanja obveza u primjeni i provedbi mjera zaštite od požara predlaže pokretanje stegovnog postupaka za utvrđivanje povrede radne dužnosti protiv radnika koji tu obavezu ne izvršava na svom mjestu rada,
- ima potpunu stručnu neovisnost u odnosu na poslodavca i radnike, te ne smije biti doveden u nepovoljniji položaj dok postupka prema odredbama zakona i drugih propisa zaštite od požara,
- surađuje s drugim ustanovama, trgovačkim društvima, vatrogasnim postrojbama i nadležnom inspekcijom zaštite od požara radi unapređenja stanja zaštite od požara u Društvu,

Stručnjak zaštite na radu odgovoran je poslodavcu zbog nepridržavanja propisanih pravila ili navedenih mjera zaštite od požara u okviru svojih nadležnosti.

Članak 47.

Rukovoditelj organizacijske jedinice obavlja i organizira provođenje sljedećih mjera zaštite od požara:

- organizira rad sukladno mjerama zaštite od požara,
- upoznaje radnika s opasnostima od požara i eksplozije na mjestu rada,
- osigurava i kontrolira da radnici rade sukladno mjerama zaštite od požara, propisima, te uputama Centra i proizvođača: strojeva, uređaja, opreme, osobnih zaštitnih sredstava i radnih tvari,
- udaljava radnika s mjesta rada, ako ne provodi mjere zaštite od požara,
- poduzima potrebne mjere kako bi se osiguralo da pristup područjima s posebnim opasnostima imaju samo radnici koji su dobili odgovarajuće upute i zaštitna sredstva,
- osigurava ispravna sredstva rada,
- isključuje iz upotrebe neispravni stroj, uređaj (sredstvo rada) koje može uzrokovati nastanak požara,
- osigurava postavljanje znakova sigurnosti, obavijesti, upozorenja i sl.,
- osigurava da radnici poštuju odredbe o zabrani pušenja,
- obavještava stručnjaka zaštite na radu o nepravilnostima vezanim za zaštitu od požara, za čije otklanjanje nemaju resurse, a koje mogu utjecati na zdravlje i sigurnost radnika i opreme,
- provodi druge mjere zaštite od požara koje spadaju u njegov djelokrug rada prema Zakonu o zaštiti na radu, Pravilniku o zaštiti na radu Centra i ostalim zakonskim, pod zakonskim i internim aktima.

Rukovoditelj organizacijske jedinice je odgovoran poslodavcu zbog nepridržavanja propisanih pravila ili navedenih mjera zaštite od požara u okviru svojih nadležnosti.

Članak 48.

Radnik je dužan provedbi sljedeće mjere zaštite od požara i eksplozija:

- poduzima, provodi i pridržava se propisanih mjera zaštite od požara na mjestu rada i u radnom prostoru,
- na mjestu rada upoznaje se sa propisima i drugim mjerama zaštite od požara u vezi s poslovima koje obavlja za poslodavca,
- prati i nadzire rad, funkcioniranje i ispravnosti strojeva, uređaja, instalacija i drugih sredstava rada, u bližoj i široj radnoj okolini uz obvezu prijavljivanja svakog kvara ili neispravnosti koja bi mogla biti uzrokom nastanka požara i eksplozije neposrednom rukovoditelju,

- poštuje znakove sigurnosti i naputke za zaštitu od požara koji su postavljeni na mjestu rada i u radnom prostoru,
- pri obavljanju posla i rukovanju s opasnim tvarima sprječava njihovo prolijevanje, curenje, prosipanje i istjecanje po radnim površinama,
- brine se da pristup mjestu rada bude uvijek slobodan i pristupačan, kako bi se nesmetano mogla koristiti oprema i sredstva za gašenje požara,
- ima pravo odbiti rad na mjestu rada s povećanim opasnostima od požara i eksplozije, ako nisu osigurane mjere zaštite od požara i eksplozije i prijeti mu neposredna opasnost po život i zdravlje,
- aktivno sudjeluje u gašenju požara na svim građevinama i njihovim dijelovima unutar Centra,
- čuva i pažljivo se odnosi prema opremi i sredstvima za gašenje požara, te prema uputama i znakovima sigurnosti.

Radnik je odgovoran poslodavcu zbog nepridržavanja propisanih pravila ili navedenih mjera zaštite od požara u okviru svojih nadležnosti.

DUŽNOSTI RADNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 49.

Svaki radnik koji primijeti neposrednu opasnost od nastanka požara ili primijeti požar dužan je ukloniti opasnost odnosno ugasiti požar, ako to može učiniti bez opasnosti za sebe ili drugu osobu, a ako to ne može učiniti sam, dužan je odmah obavijestiti ostale radnike, najbližu vatrogasnu postrojbu (tel. 193), policijsku postaju (tel. 192) ili centar CZ (tel. 112).

Članak 50.

Prije napuštanja radne prostorije i početka gašenja požara svaki radnik mora na mjestu rada i sredstvu rada kojim rukuje:

- isključiti električnu struju,
- zatvoriti dovod plina,
- ako je moguće, posude s opasnim tvarima i/ili posude sa zapaljivom tekućinom iznijeti na sigurno mjesto,
- izvesti na siguran prostor motorna vozila,
- spriječiti nastanak panike prilikom izlaska iz radnih prostorija.

Članak 51.

Voditelj akcije gašenja (poslodavac, neposredni rukovoditelj, dežurni radnik ili stručnjak zaštite na radu) čim sazna za požar, utvrđuje koje se sve mjere moraju poduzeti glede uporabe sredstava i opreme za gašenje požara, organizacije gašenja požara, evakuacije i spašavanja, traženja pomoći u slučaju potrebe, ozlijeđenih osoba i slično.

Voditelj akcije gašenja vodi akcija gašenja požara do dolaska profesionalne vatrogasne postrojbe.

Prilikom akcije gašenja na mjestu požara smije se nalaziti samo potreban broj radnika. Radi smanjenja štete mora se voditi briga da se izbjegne nepotrebno količina sredstva za gašenje po predmetima i inventaru, te da se uklone materijali koji bi mogli biti oštećeni zbog širenja požara.

Članak 52.

Voditelj akcije gašenja dužan je u tijeku akcije gašenja i nakon nje sačuvati eventualne dokaze o uzroku izbijanja požara.

Nakon završetka akcije gašenja požara voditelj akcije gašenja dužan je:

- na mjestu požara osigurati dežurstvo u potrebnom vremenskom trajanju radi sprječavanja ponovnog izbijanja požara,
- osigurati dežurstvo na mjestu požara do dana, ako je požar ugašen tijekom noći,
- dežurnim osobama tijekom dežurstva osigurati potrebnu vatrogasnu opremu i sredstva za gašenje požara.

Nakon potpuno ugašenog požara i saniranja posljedica požara korištenu opremu i sredstva za gašenje požara potrebno je odmah dovesti u ispravno stanje.

ODGOVORNOST ZBOG NEPRIMJENE PROPISANIH I NAREĐENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 53.

Zbog povreda pravila o zaštiti od požara utvrđenih Zakonom, podzakonskim propisima i ovim Pravilnikom protiv svakog radnika može se pokrenuti postupak otkazivanja ugovora o radu sukladno Zakonu o radu i Pravilniku Centra.

Članak 54.

Lakše povrede pravila o zaštiti od požara su:

- nesudjelovanje u gašenju požara i u sprečavanju širenja požara, uslijed čega su nastale materijalne štete manjih razmjera,
- nemarno ili nesavjesno obavljanje poslova u vezi sa zaštitom od požara, ako isto za posljedicu nije imalo nastanak požara ili eksplozije ili je nastala manja materijalna šteta,
- neprijavlivanje pojave koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije neposrednom rukovoditelju, dežurnom radniku ili rukovoditelju zaštite na radu
- nemarno ili nesavjesno ponašanje prema opremi i sredstvima za gašenje požara,
- odbijanje rada dužeg od punog radnog vremena u slučaju kada se to zahtjeva zbog preventivnih razloga zaštite od požara ili eksplozija,
- rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara ili eksplozija unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara.

Članak 55.

Teže povrede pravila o zaštiti od požara su:

- nesudjelovanje u gašenju požara i sprečavanju širenja požara uslijed čega su nastale veće materijalne štete nakon požara, odnosno ako su uzrokovane lakše posljedice po zdravlje i život radnika ili oštećenje imovine,
- nemarno ili nesavjesno obavljanje radne obveze iz područja zaštite od požara, čijim postupkom je uzrokovan požar ili eksplozija s posljedicom lakših ozljeda po radnika i/ili oštećenja imovine,
- rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara ili eksplozija unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara, zbog čega je nastupila lakša posljedica za život i zdravlje radnika i / ili imovinu,
- neopravdano odbijanje izvršavanja pojedinih odluka, instrukcija i naputaka iz zaštite od požara ovlaštenih osoba, a zbog čega je došlo do požara i/ili eksplozije s lakšim posljedicama po život i zdravlje radnika i/ili imovine,
- neprijavlivanje pojave koja je prouzročiti nastanak požara ili eksplozije, uslijed čega je nastala lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovine,

- odbijanje rada dužeg od punog radnog vremena u slučaju nastanka ili gašenja požara ili u slučaju spašavanja imovine nakon gašenja požara ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovine,
- nepridržavanje propisa i pravila iz zaštite od požara na radnome mjestu s povećanim opasnostima od požara, sukladno ovom Pravilniku, ako je time učinjena lakša posljedica po život i zdravlje radnika ili imovine.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 56.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči Centra, uz prethodnu suglasnost Upravnog vijeća.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti dosadašnji Pravilnik o zaštiti od požara.

U Zagrebu, dana 14. srpnja 2026. godine.

PREDSJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA

Sanda Vrljić
Sanda Vrljić

CENTAR MALI DOM

T. Petrović
RAVNATELJICA
Tatjana Petrović

Pravilnik je objavljen na oglasnoj ploči Centra dana 20.08.2026.g. i stupio je na snagu dana 28.08.2026.g.